

Folketingets Social- og Indenrigsudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 72 28 24 00

Sagsnr.
2019 - 9054

Doknr.
177075

Dato
18-02-2020

Folketingets Social- og indenrigsudvalg har d. 4. december 2019 stillet følgende spørgsmål nr. 18 (L 68) til social- og indenrigsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Trine Torp (SF).

Spørgsmål nr. 18:

”Er ministeren tryk ved at indføre en hjemmel til, at kommunerne kan afvise en anmodning fra forældrene om hjemgivelse af et barn, når vi ved, at der er fejl i rigtig mange anbringelsessager?”

Svar:

Lad mig indledningsvis understrege, at de sager, der vil være tale om, er sager om anbringelse uden samtykke, jf. servicelovens § 58, som allerede har været behandlet i børn og unge-udvalget og ofte også i Ankestyrelsen og ved retten – i nogen tilfælde flere gange.

I sager om anbringelse uden samtykke, jf. servicelovens § 58, er der en række skærpede indholdsmæssige og processuelle krav af hensyn til retssikkerheden og grundig sagsoplysning.

Der er bl.a. krav om, at kommunens indstilling til børn og unge-udvalget skal indeholde den børnefaglige undersøgelse, handleplanen og barnets eller den unges holdning til den påtænkte foranstaltning. Med lovforslaget indføres desuden krav om, at indstillingen skal indeholde en vurdering af forældremyndighedsindehaverens kompetencer til at varetage omsorgen for barnet eller den unge og tage hånd om barnets eller den unges særlige behov, herunder med hjælp og støtte efter serviceloven eller anden relevant lovgivning.

I sådanne sager skal forældremyndighedsindehaveren og barnet eller den unge, der er fyldt 12 år, gøres opmærksom på deres ret efter forvaltningsloven til at se sagens akter og udtale sig, inden der træffes afgørelse. Barnet eller den unge, forældremyndighedsindehaveren, advokater og eventuelle bisiddere har ret til at udtale sig over for børn og unge-udvalget, inden der træffes afgørelse. Barnet eller den unge, der er fyldt 12 år, og forældremyndighedsindehaveren har ret til gratis advokatbistand.

Børn og unge-udvalget består af en byretsdommer, to børnesagkyndige og to lægmedlemmer af kommunalbestyrelsen. Dommeren har til opgave at lede møderne og påser, at kommunalbestyrelsen har foretaget de nødvendige undersøgelser efter servicelovens § 50 (børnefaglig undersøgelse), og om sagen er tilstrækkeligt oplyst til, at der kan træffes en retssikkerhedsmæssig forsvarlig afgørelse i sagen. Dommeren kan herunder beslutte, at der skal indhentes flere oplysninger. Dommeren yder også vej-

ledning om, hvordan reglerne skal forstås og anvendes og giver en retlig vurdering af de foreliggende oplysninger i sagen.

De pædagogisk-psykologisk sagkyndige yder vejledning til udvalget om, hvorvidt der er indhentet de nødvendige sagkyndige udtalelser og undersøgelser til at belyse sagen. Desuden ydes vejledning om, hvilke foranstaltninger der ud fra en børnesagkyndig vurdering må anses for at være bedst egnet til at fremme barnets udvikling og trivsel.

Forældremyndighedsindehaveren og barnet eller den unge, der er fyldt 12 år, kan klage til Ankestyrelsen over børn og unge-udvalgets afgørelse, jf. servicelovens § 168. Klagen behandles efter de særlige regler i retssikkerhedslovens § 55, stk. 2, nr. 2, for behandling af klager over bl.a. børn og unge-udvalgets afgørelser, dvs. med udvidet votering, hvor der deltager to medlemmer og to Ankechefer, hvoraf den ene er formand.

Forældremyndighedsindehaveren og barnet eller den unge skal have mulighed for at udtale sig over for Ankestyrelsen. Forældremyndighedsindehaveren og den unge, der er fyldt 12 år, skal endvidere have tilbud om gratis advokatbistand og gøres bekendt med retten til efter forvaltningsloven at se sagens akter og udtale sig, før der træffes afgørelse.

Ankestyrelsens afgørelse kan kræves forelagt for retten, jf. servicelovens § 169. Byretten tiltrædes under hovedforhandlingen af et retsmedlem, der er sagkyndig i børnefor-
sorg, og et retsmedlem, der er sagkyndig i børne- og ungdomspsykiatri eller psykologi.

Der er således en lang række indholdsmæssige og processuelle krav, der bl.a. skal sikre, at sagerne er tilstrækkeligt oplyst, og at de skærpede krav til grundlaget for sådanne anbringelser er opfyldt af hensyn til barnets eller den unges bedste og barnets eller den unges og forældremyndighedsindehaverens retssikkerhed. Derfor er jeg også betrygget i, at disse sager alt andet lige vil være grundigt belyst, og at risikoen for væsentlige fejl vil være begrænset.

Jeg vil også gerne understrege, at anbringelsessagen fortsat vil skulle genbehandles løbende efter de fastsatte frister, jf. servicelovens § 62. Dvs. som udgangspunkt efter et år fra endelig afgørelse eller dom og derefter hvert andet år. Dvs. at sagen skal genbehandles efter disse frister i børn og unge-udvalget, som skal tage stilling til, om der fortsat er grundlag for anbringelse uden samtykke. Her gælder de samme skærpede krav og retssikkerhedsmæssige garantier, og der er samme adgang til at indbringe sagen for Ankestyrelsen og retten.

Hvis forældremyndighedsindehaveren anmoder om hjemgivelse inden for fristen for genbehandling, jf. servicelovens § 62, så vil lovforslaget betyde, at kommunen skal foretage en indledende screening med henblik på at vurdere, om der er væsentlige ændringer af forholdene hos forældremyndighedsindehaveren, barnet eller den unge. I lovforslagets bemærkninger er det beskrevet, hvad der skal forstås ved væsentlige ændringer af forholdene, og der er givet en række eksempler herpå.

Hvis forholdene er væsentligt ændrede, skal der ske en realitetsbehandling af anmodningen. I modsat fald vil kommunen kunne afvise at behandle anmodningen om hjemgivelse.

Forældremyndighedsindehaveren vil kunne indbringe kommunens afvisning af at behandle anmodningen om hjemgivelse for Ankestyrelsen efter reglerne i servicelovens § 166, stk. 1.

Jeg er derfor samlet set betrygget i, at vi har fundet en fornuftig og balanceret løsning, der understøtter barnets eller den unges bedste, herunder barnets eller den unges behov for ro, stabilitet og kontinuitet i opvæksten, og samtidig tager højde for retssikkerheden for barnet eller den unge og forældrene.

Jeg henviser desuden til mine svar på SOU L 68 – spørgsmål nr. 8 og 10, der er oversendt til udvalget som led i udvalgsbehandlingen af lovforslaget.

Med venlig hilsen

Astrid Krag